

Usnesením ze dne 16. září 1931 nevyhověl rekursní soud rekursu do usnesení krajského soudu, jímž bylo zahájeno vyrovnací řízení o jmění dlužníka. Dovolací rekurs do usnesení rekursního soudu ze dne 16. září 1931 rekursní soud usnesením ze dne 28. listopadu 1931 odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu do usnesení rekursního soudu ze dne 28. listopadu 1931.

Důvody:

Rekursní soud právem odmítl mimořádný dovolací rekurs jako nepřipustný. Podle § 70 vyr. ř. ze dne 27. března 1931 čís. 64 sb. z. a n., jehož předpisů jest tu použití, platí, neustanovuje-li tento zákon jinak, ve vyrovnacím řízení obdobně předpisy řádu konkursního, a, není-li jich, ustanovení zákonů o civilním řízení soudním. V § 188 konk. ř. se praví, že, pokud není v konkursním řádu ustanoveno jinak, jest v konkursním řízení šetřiti obdobně předpisů o řízení ve věcech sporných. Podle § 192 (2) konk. ř. lze opatřením a rozhodnutím konkursního soudu a konkursního komisaře odporovati rekusem k vrchnímu soudu a rozhodnutím tohoto soudu dovolacím rekusem k nejvyššímu soudu. Tím bylo vysloveno, že jest z á s a d n ě přípustný i rekurs dovolací, ovšem jen potud, pokud není vyloučen podle předpisů civilního řádu soudního, jež ve smyslu § 70 vyr. ř. a 188 konk. ř. platí podpůrně, nemá-li vyrovnací (neb konkursní) řád jinakého ustanovení. Otázku přípustnosti mimořádného dovolacího rekursu tyto řády neupravují a platí tedy předpis § 528 čřs., podle něhož nejsou připuštěny rekursy proti rozhodnutím soudu druhé stolice, kterými bylo potvrzeno napadené usnesení soudu prvního. Ze skutečnosti, že ve druhém odstavci § 192 konk. ř. není již citován § 528 čřs., tak jak tomu bylo v § 176 konk. ř. z roku 1914, nelze dovozovati opak právě vzhledem k předpisům §§ 70 vyr. ř. a 188 konk. řádu. Od citace § 528 c. ř. s. bylo upuštěno proto, že nové řády konkursní, vyrovnací a odpůrčí platí pro celou oblast Československé republiky, kdežto předpisy o sporném řízení nejsou dosud sjednoceny. Zůstalo proto jen při obecných poukazech k jiným zákonům, kde toho vůbec bylo třeba.

Čís. 11430.

Byl-li sběratel nabídek nespolehlivý, počínaje si úskočně a lstivě, nelze jeho úskočné a lstivé přehmaty přičítati na vrub oklamaneho zákazníka, nýbrž jdou na vrub příjemce objednávek těžícího z těchto přehmatů.

(Rozh. ze dne 26. února 1932, Rv II 184/31.)

Žaloba prodávatele na kupitele o zaplacení kupní ceny byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobkyně se domáhá žalobou zaplacení kupní ceny za dodané hospodářské stroje, správněji za dodání mlátičky s příslušenstvím. Žalobním důvodem jest tedy kupní smlouva. Žalobkyně poukazuje v té příčině na objednáací list ze dne 18. března 1928, žalovaným podepsaný, podle něhož žalovaný stroj objednal a přímo koupil za podmínek tam vyznačených. Tuto nabídku žalovaného žalobkyně prý přijala potvrzujícím dopisem ze dne 21. března 1928, čímž kupní smlouva byla dojednána. Žalovaný popřel žalobní nárok, tvrdě, že stroj nekoupil na pevně, nýbrž že s agentem žalobkyně Janem D-em jen smluvil, že vezme stroj do komise a že kupitel stroje vyúčtuje pak přímo se žalobkyní a jí stroj zaplatí. Podmínky objednáacího listu nebyly prý podmínkami stran a D. použil jen formuláře pro kupní smlouvu, ač ve skutečnosti šlo o poměr komisní. D. prý ho podvedl, vepsav doložku o komisním obchodě sice k jeho upozornění na přepis objednáacího listu určeného pro žalovaného, ale nikoli i do prvopisu pro žalobkyni. Z tohoto přednesu jest zřejmo, že není správné tvrzení dovolání, že žalovaný trvá na platnosti smlouvy a že namítal, že jest celá smlouva neplatná z důvodu, že byl D-em uveden v omyl. Netřeba uvažovati o tom, jaké stanovisko zaujímá žalovaný co do ujednání smlouvy komisní, ale z jeho přednesu je nepochybné, že popírá platnost smlouvy kupní, z níž je žalováno, především proto, že byl D-em podveden, tedy alespoň uveden v omyl. Právem se tudíž odvolací soud zabýval s otázkou omylu. Tvrdí-li dovolatelka dále, že žalovaný musil znáti obsah podmínek, vyznačených v objednáacím listě, již z dřívějších obchodů z roku 1927 a 1928 a že se na jich neznalost vůbec neodvolával, jest jí připomenouti jednak, že ony dřívější obchody byly podle zjištění nižších soudů objednávkami do komise, jichž se podmínky objednáacího listu zřejmě netýkaly, byvše nahrazeny komisní doložkou řečeného již obsahu, jednak, že žalovaný v prvé stolici výslovně prohlásil, že podmínky ty nebyly čteny a že nevěděl, že na rubu objednáacího listu jsou nějaké podmínky. Vytýká-li dovolání žalovanému, že neměl podepsati objednáací list, dokud D. nepojal do prvopisu nabídky doložku o komisním poměru, činí tak neprávem. Žalovaný podle zjištění nižších soudů přímo vyzval D-a, by do objednáacího listu doložku onu vepsal, D. však, předstíraje, že ve vzorci — tedy i pro žalobkyni určeném — tak neučinil, vepsal doložku jen do přepisu odevzdaného žalovanému, čímž právě žalovaného zřejmě uvedl v omyl. Nelze žádati od venkovského hostinského, třeba i ho bylo pokládati za obchodníka ve smyslu obchodního zákona, by předvídal takovou úskočnost, a tvrditi, že zanedbal pozornost, kterou jest předpokládati u člověka nadaného rozumem při obyčejných schopnostech, nenahlédl-li i do prvopisu objednáacího listu a spokojil-li se jen vlastním vyhotovením. Přesvědčil-li se, že D., tak jako v dřívějších případech, doložku do jeho vyhotovení skutečně vepsal, mohl právem předpokládati, že doložka jest vepsána i v prvopisu. Objednáací list vyplňoval D., jak to agenti pravidelně činí. Jestliže však opomenul vepsati komisní

doložku ve smyslu ujednání a byl-li k doplnění žalovaným vyzván, nelze z toho v souzeném případě ještě dovozovati, že žalovaný ručí za nepravdivé údaje D-ovy v objednacím listě již proto, že ho pověřil jeho vyplněním. Jest sice pravda, že nejvyšší soud již opětovně vyslovil zásadu, že pouhého sběratele nabídek (při smlouvě pojišťovací) jest pokládati za osobu třetí ve smyslu § 875 obč. zák. a že za nesprávné údaje v návrhu ručí navrhovatel (objednatel), jestliže ponechal v té které části vyplnění návrhu jím již podepsaného takovému agentovi (srov. rozhodnutí čis. 5808 sb. n. s. a rozhodnutí ze dne 21. listopadu 1931, č. j. Rv I 1551/30/1). Leč v souzeném případě padá na váhu skutečnost zjištěná nižšími soudy, že agent D. byl nespolehlivý, že si počínal úskočně a lstivě, a to nejen při jednání se žalovaným, které je podkladem tohoto sporu, nýbrž i při jiných příležitostech, jak se ukázalo v jiných sporech. Použila-li tedy žalobkyně ve svých věcech, k nimž náleží i sbírání nabídek, takového člověka, nelze jeho úskočné a lstivé přehmaty přičítati na vrub oklamaného zákazníka, nýbrž jdou na vrub žalobkyně, těžící z těchto přehmatů. Že žalovaný ze své strany vynaložil dostatečnou péči, bylo již dovedeno. Otázka rozsahu působnosti sběratele nabídek, nebylo-li tvrzeno zvláštní zmocnění, jest otázkou právní, nikoli skutkovým zjištěním. Jest proto neodůvodněná výtku neúplnosti řízení, kterou v této souvislosti spatřuje dovolatelka v tom, že prý odvolací soud o zmocnění D-a žalovaným neučinil zjištění. Co do kupní smlouvy, z níž jest žalováno, nebylo tu srovnalé vůle stran a smlouva nevzešla. Žalovaný projevil k zprostředkovateli vůli vzítí stroj do komise, kdežto žalobkyně potvrdila kup. Tento rozpor byl však způsoben omylem, který zavinil D. svým úskočným jednáním, jehož důsledky nese, jak již dovedeno žalobkyně.

Čís. 11431.

Pojišťovací smlouva.

Pojišťovací smlouva uzavírá se zpravidla doručením pojistky pojistníkovi. Doručení to může se státi i agentem, jenž smlouvu zprostředkoval (návrh převzal) a není k tomu zapotřebí zvláštního písemného prohlášení pojišťovatele o přijetí návrhu.

Ustanovení pojišťovacích podmínek, že, není-li pojištění ještě tři roky v platnosti a nebyla-li zapravena splatná premie v dodatečné třicetidenní lhůtě, zaniká tím pojištění úplně, nevztahuje se na případ, nebyla-li včas zaplácena první premie.

Pojišťovací smlouva, již uzavřeno na území Československé republiky životní pojištění na jinou měnu než československou, není neplatná podle § 879, prvý odstavec, obč. zák. Neplatnost smlouvy, ježto se přiči zákonnému zákazu, předpokládá zákaz, který byl vydán orgánem státní správy k tomu povolaným a který byl uveřejněn předepsaným způsobem t. j. ve sbírce zákonů a nařízení. Postup pojišťovny, jež při sjednání smluv nedbá zákazu nadřízeného úřadu (výnosu ministerstva vnitra ze dne 30. dubna 1924, č. j. 31.694/1924-18), jest sice nepřístojný, ale